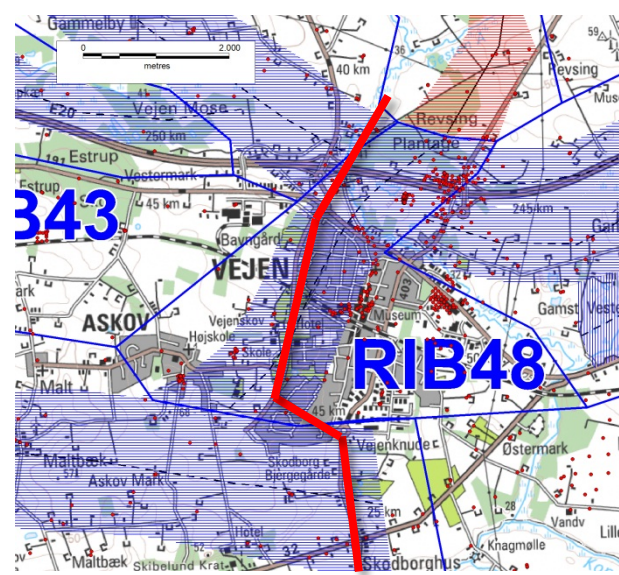
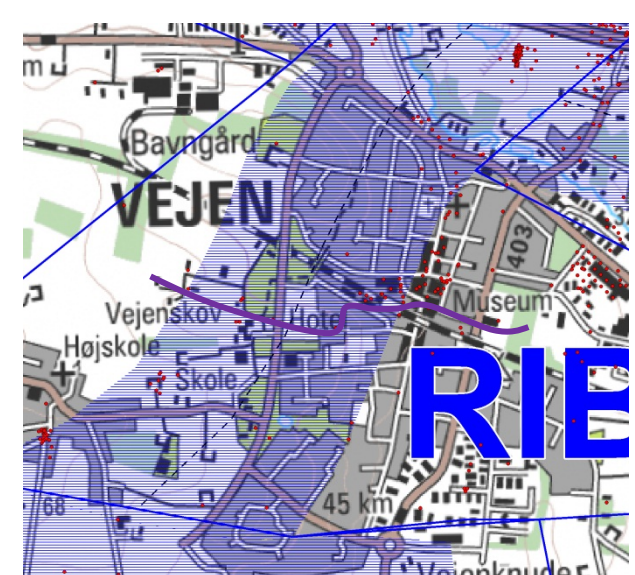

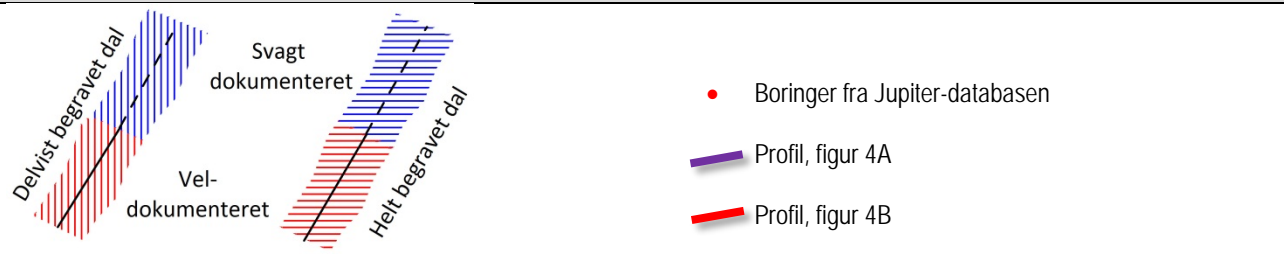
Figur 1: Oversigtskort

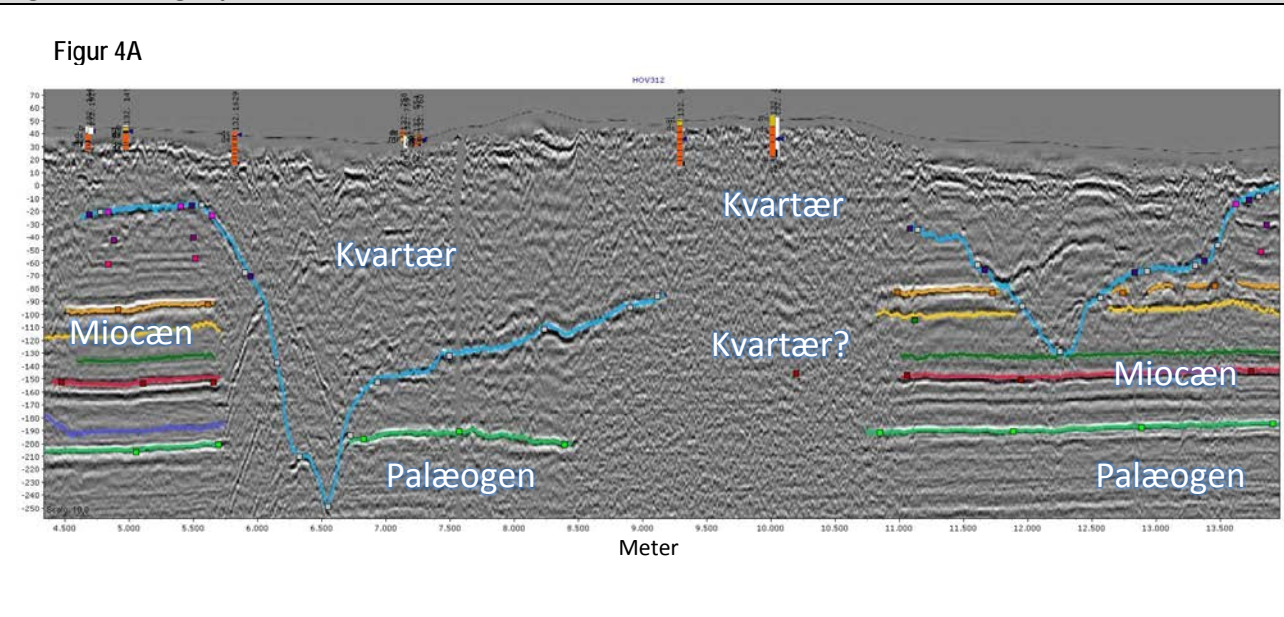
Figur 2: Oversigtskort (udsnit af bymidte)

Figur 3: Signaturforklaring:

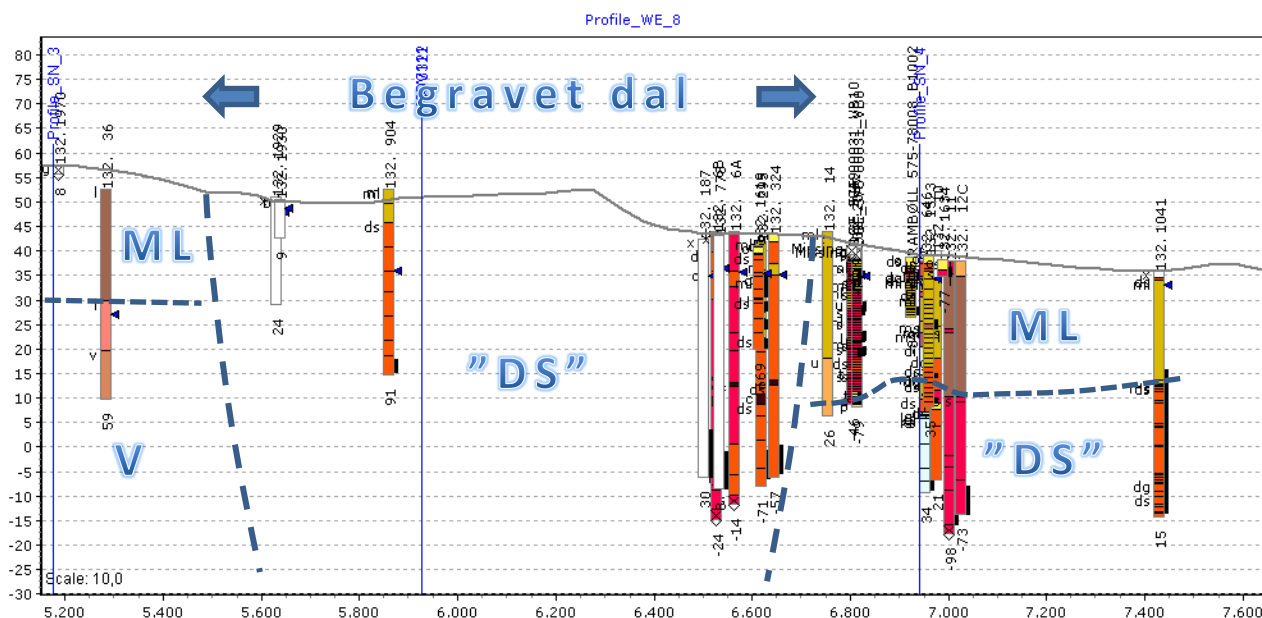

Figur 4: Udvalgte profilsnit

Figur 4A (herover): Profil HOVE312 (Udsnit svarende ca. til hvad der er markeret på figur 1)

- Nord-syd orientering
- Tertiære reflektorer er fra GEUS' Miocæn 3D model
- Lys blå tolkning udgør toppen af Miocænet (Prækvartæroverfladen)
- Bemærk at meterangivelsen under profilet ikke svarer til angivelserne på figur 1

Profil 4B: Profil WE_8 (udsnit) – se placering på figur 2

- Vest-øst orientering
- Boredata fra Jupiterdatabasen
- Kun de øverste dele af lagserien er gengivet

Geologisk beskrivelse:

På baggrund af seismik /1/ og boreri 2/ er der i den vestlige del af Vejen by kortlagt en *helt begravet dal*. Dalen er omkring 1,2 til 1,5 km bred og når ifølge boreri ned under kote -110 m. Ifølge seismikken kan dalen nå så dybt som kote -150 m, men de seismiske data opløser ikke dalbunden på det sted, hvor den forventeligt når dybest, så dalen kan godt være dybere her. Dalen forventes at løbe sammen med Folding-dalen mod syd (RIB44), men forløbet er behæftet med usikkerhed. SkyTEM-data /4/ kan ikke bekræfte dalens tilstedeværelse, hvilket formodes at skyldes, at modstandskontrasterne mellem dalfyld og omgivelser er for små og da dalfyldets opbygning er meget kompleks. Hertil kommer, at der under selve byområdet ikke er indsamlet SkyTEM-data.

Mod nord krydser dalen efter alt at dømme de Ø-V og SSØ-VNV forløbende dale nord for Vejen, og det forventes, at der er tale om sammenhæng mod nord til dalene ved Asbo-Stavshede (RIB41). Dalens forløb gennem Vejen by og nord for byen mod Revsing plantage svarer omtrent til forløbet af lavningen i Saale landskabet, som er beskrevet i /3/. I denne lavning findes stedvist ferskvandsaflejringer fra Eem mellemistiden og herover yngre kvartære aflejringer – primært smeltevandsand og –grus fra Weichsel. Forløbet nord for Vejen by er dog meget usikkert, og da der øjensynligt er tale om et knudepunkt for begravede dale fra flere retninger netop her, skal en høj kompleksitet forventes. En stor dybde på dalene på dette sted kan også forventes; se det seismiske profil (figur 4A, til venstre).

Inde i Vejen by (se figur 2) udgøres den østlige dalflanke af moræneler i intervallet kote +10 til +40 m (se profil på figur 4B). I dalen vest for moræneleret haves smeltevandsaflejringer og indslag af interglaciale ferskvandsaflejringer (Eem) /3/, som også ses nord for byen (ca. kote +10 til +20 m) /5/. Denne begravede "skrænt" er meget stejl og markant og kan genfindes i boreri i området med stor sikkerhed /2/. Under moræneleret udenfor dalen haves stedvise fund af interglaciale, marine aflejringer (fx i DGU nr. 132.284 og

294). Disse aflejringer er sandsynligvis fra Holstein /3/, da morænen ovenover er stærkt kalkholdig og derfor sandsynligvis skal henføres til Warthe (Saale). De interglaciale aflejringer fra Holstein findes ned til måske kote -50 m eller dybere og er ikke fundet i tilsvarende niveauer indenfor den begravede dal – her er kun påvist aflejringer fra Eem; og i højere kote.

Hvis ovenstående betragtninger er korrekte, så kunne det tyde på, at den indtegnede dal er dannet i Saale. Men det faktum, at der lige udenfor dalen haves Holstein-aflejringer peger på, at den kortlagte dal kun udgør en relativt ung dalerosion i et større kompleks af dale. Det vil sige, at det skal forventes, at aflejringerne under den østlige del af Vejen by også udgør dalfyld, men som er aflejret i en dal, som er væsentlig ældre. Den ældre dal kan meget vel være væsentligt bredere og hvor den kortlagte dal blot udgør én dal-generation indenfor et større dalstrøg. Området ved Vejen by kan derfor betragtes som et område med mange begravede dale tilhørende flere forskellige generationer.

Tolkningsusikkerhed:

Den kortlagte dals tilstedeværelse ses bedst i form af erosionsskrænten i Vejen by og forskellene i sedimenterne indenfor og udenfor. Hertil kommer det seismiske profil, som også viser tilstedeværelse af en dalstruktur. Men det nøjagtige forløb af dalen er flere steder ganske usikkert, og derfor er dalen kategoriseret som *svagt dokumenteret*. På grund af dalens og omgivelsernes kompleksitet vil en detaljeret kortlægning af dalen kræve en meget tættere datadækning med fx boringer og seismik.

Referencer:

- /1/ Rambøll (2013): Seismisk kortlægning ved Vejen/Holsted. Udført for Naturstyrelsen Ribe.
- /2/ Jupiter (2013): Udtræk fra Jupiter-databasen (www.geus.dk)
- /3/ Houmark-Nielsen, M. (1987): En regional geologisk model for området ved Vejen. Rapport H0-1, december 1987, Lossepladsprojektet.
- /4/ Rambøll (2012): SKYTEM – Vejen m. ml. – Processering, tolkning og rapportering. Udført for Naturstyrelsen Ribe. Oktober 2012.
- /5/ Gravesen, P. (1989): Undersøgelser ved Vejen Losseplads: Geologiske forhold. Rapport H10, december 1989, Lossepladsprojektet.